

วิธีดำเนินการวิจัย

ในบทนี้จะกล่าวถึง วัตถุประสงค์ของการวิจัย ประชากรและตัวอย่าง-
ประชากร เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย วิธีเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล
วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาบทบาททางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์
ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครู
2. เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคที่มีผลกระทบต่อบทบาททางวิชาการของ-
ผู้บริหารโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์

ประชากรและตัวอย่างประชากร

1. ประชากร ในการวิจัยครั้งนี้ประชากรประกอบด้วยบุคคล 2 กลุ่ม คือ
 - 1.1 ผู้บริหารโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ จำนวน 21 คน
 - 1.2 ครูโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ จำนวน 596 คน
2. การสุ่มตัวอย่าง
 - 2.1 ผู้บริหารโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ ใช้ประชากรทั้งหมด 21 คน
จากโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ 21 โรงเรียน โดยไม่มีการสุ่มตัวอย่าง
 - 2.2 ครูโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ ใช้ตัวอย่างประชากร จำนวน 303 คน
จากประชากร 596 คน โดยสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling)
ใช้ร้อยละ 50 ของจำนวนครูในแต่ละโรงเรียน

รวมประชากรและตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ 324 คน กัง
รายละเอียดแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1

จำนวนประชากรและตัวอย่างประชากรในแต่ละโรงเรียน

ลำดับที่	โรงเรียน ศึกษาสงเคราะห์	จำนวนประชากร			จำนวนตัวอย่างประชากร		
		ผู้บริหารโรงเรียน	ครู	รวม	ผู้บริหารโรงเรียน	ครู	รวม
1.	บางกรวย	1	30	31	1	15	16
2.	นราธิวาส	1	27	28	1	14	15
3.	สุราษฎร์ธานี	1	26	27	1	13	14
4.	พัทลุง	1	29	30	1	15	16
5.	เขาพนม	1	29	30	1	15	16
6.	พนมทวน	1	44	45	1	22	23
7.	เพชรบุรี	1	25	26	1	13	14
8.	ชัยนาท	1	30	31	1	15	16
9.	ตาก	1	41	42	1	21	22
10.	เพชรบูรณ์	1	30	31	1	15	16
11.	เชียงใหม่	1	27	28	1	14	15
12.	เชียงใหม่	1	13	14	1	7	8
13.	แม่จัน	1	29	30	1	15	16
14.	น่าน	1	28	29	1	14	15
15.	แม่ฮ่องสอน	1	26	27	1	13	14
16.	โนนสมบูรณ์	1	18	19	1	9	10
17.	สกลนคร	1	32	33	1	16	17
18.	อำนาจเจริญ	1	20	21	1	10	11
19.	ธวัชบุรี	1	32	33	1	16	17
20.	นางรอง	1	29	30	1	15	16
21.	มะขาม	1	31	32	1	16	17
รวมทั้งสิ้น		21	596	617	21	303	324

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง ลักษณะของแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามตามข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 7 ข้อ สำหรับผู้บริหารโรงเรียน และจำนวน 6 ข้อ สำหรับครู เป็นแบบสอบถามชนิดแบบสำรวจ (Check list)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามตามความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาททางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ จำนวน 55 ข้อ เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) โดยให้ผู้ตอบพิจารณาประเมินบทบาททางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน เป็นพฤติกรรม 4 ระดับ ดังนี้

0	หมายถึง	ไม่ปฏิบัติเลย
1	หมายถึง	ปฏิบัติน้อย
2	หมายถึง	ปฏิบัติปานกลาง
3	หมายถึง	ปฏิบัติมาก

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามตามความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคที่มีผลกระทบต่อบทบาททางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ แบบสอบถามตอนนี้แบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ

ส่วนแรก มีจำนวน 16 ข้อ เป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) โดยให้ผู้ตอบพิจารณาประเมินค่าเป็น 4 ระดับ ดังนี้

0	หมายถึง	ไม่มีปัญหา
1	หมายถึง	มีปัญหาน้อย
2	หมายถึง	มีปัญหাপานกลาง
3	หมายถึง	มีปัญหามาก

ส่วนหลัง เป็นแบบสอบถามปลายเปิด (Open Ended) ให้ผู้ตอบเขียนปัญหาและอุปสรรคที่มีผลกระทบต่อบทบาททางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน เพิ่มเติมจากส่วนแรก พร้อมทั้งระบุระดับของปัญหาและอุปสรรคที่มีผลกระทบต่อบทบาททางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน ว่าอยู่ในระดับมาก หรือปานกลาง หรือน้อย

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบทบาททางวิชาการและปัญหาที่มีผลกระทบต่อบทบาททางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน สัมภาษณ์ศึกษานิเทศก์การศึกษาสงเคราะห์ และผู้บริหารโรงเรียน เกี่ยวกับปัญหาในโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์และโรงเรียนประถมศึกษา

2. นำข้อมูลที่ไต่จากการศึกษาค้นคว้าและสัมภาษณ์ มาสร้างเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับบทบาททางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน และเกี่ยวกับปัญหา-อุปสรรคที่มีผลกระทบต่อบทบาททางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน

3. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นนี้เสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจและให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไข

4. ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถาม แล้วนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิทางการศึกษาและทางการบริหารการศึกษา จำนวน 7 ท่าน (ดูรายชื่อในภาคผนวก) ตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity) และเสนอแนะเพื่อปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

5. หลังจากปรับปรุงแก้ไขแล้ว นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) กับครูโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์บางกรวยที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 9 คน และครูโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์จิตต์อารี จำนวน 25 คน รวมเป็น 34 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) ตามแบบสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) หรือตามแบบของครอนบาค (Cronbach) ซึ่งมีสูตร ดังนี้

$$r_{\alpha} = \frac{K}{K-1} \left(1 - \frac{\sum s_i^2}{s_t^2} \right) \quad (\text{สุภาพ วาทเขียน 2525: 45})$$

r_{α} คือ ค่าความเชื่อมั่น (Reliability)

K คือ จำนวนข้อกระทงคำถามของแบบสอบถาม

$\sum s_i^2$ คือ ผลบวกของความแปรปรวนแต่ละข้อ

s_t^2 คือ ความแปรปรวนทั้งหมด

จากสูตรดังกล่าวนี้ หากค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามได้เท่ากับ 0.9231 ($r_{\alpha} = 0.9231$) แสดงว่าแบบสอบถามมีความเชื่อมั่นสูงพอที่จะเชื่อถือได้ในการใช้ครั้งต่อไป ดังนั้นจึงนำแบบสอบถามนี้ไปใช้จริงกับประชากรและกลุ่มตัวอย่างประชากร

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

หลังจากจัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์เรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่างประชากรโดยทางไปรษณีย์และด้วยตนเอง โดยมีหนังสือขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามจากกองการศึกษาพิเศษ และหนังสือชี้แจงรายละเอียดของผู้วิจัยแนบไปด้วย ได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาทุกโรงเรียนหลังจากส่งแบบสอบถามไปประมาณ 5 สัปดาห์

จำนวนแบบสอบถามที่แจกไปทั้งสิ้น 324 ฉบับ ได้รับคืน 308 ฉบับ เป็นแบบสอบถามฉบับที่สมบูรณ์ 268 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 82.72 ของแบบสอบถามที่แจกไป จึงรายละเอียดแสดงในตารางที่ 2

ตารางที่ 2
จำนวนแบบสอบถามที่แจกและที่ได้รับคืนฉบับสมบูรณ์

ลำดับที่	โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์	จำนวนที่แจก			จำนวนที่ได้รับคืนฉบับสมบูรณ์			ร้อยละ
		ผู้บริหาร โรงเรียน	ครู	รวม	ผู้บริหาร โรงเรียน	ครู	รวม	
1.	บางกรวย	1	15	16	1	15	16	100.00
2.	นราธิวาส	1	14	15	1	13	14	93.33
3.	สุราษฎร์ธานี	1	13	14	1	12	13	92.86
4.	พัทลุง	1	15	16	1	11	12	75.00
5.	เขาพนม	1	15	16	1	12	13	81.25
6.	พนมทวน	1	22	23	1	19	20	86.96
7.	เพชรบุรี	1	13	14	1	11	12	85.71
8.	ชัยนาท	1	15	16	1	13	14	87.50
9.	ตาก	1	21	22	1	11	12	54.55
10.	เพชรบูรณ์	1	15	16	1	11	12	75.00
11.	เชียงใหม่	1	14	15	1	13	14	93.33
12.	เขียวคาว	1	7	8	1	7	8	100.00
13.	แม่จัน	1	15	16	1	12	13	81.25
14.	น่าน	1	14	15	1	12	13	86.67
15.	แม่ฮ่องสอน	1	13	14	1	13	14	100.00
16.	โนนสมบูรณ์	1	9	10	1	6	7	70.00
17.	สกลนคร	1	16	17	1	13	14	82.35
18.	อำนาจเจริญ	1	10	11	1	8	9	81.82
19.	ราชบุรี	1	16	17	1	9	10	58.82
20.	นางรอง	1	15	16	1	13	14	87.50
21.	มะขาม	1	16	17	1	13	14	82.35
รวมทั้งสิ้น		21	303	324	21	247	268	82.72

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลและหาค่าสถิติต่างๆ ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยประมวลผลโดยใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS (Statistical Package for the Social Sciences) ของสถาบันบริการคอมพิวเตอร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย วิเคราะห์และเสนอข้อมูลต่างๆ ดังนี้

1. ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ด้วยการแจกแจง-ความถี่และหาค่าร้อยละ แล้วเสนอในรูปตาราง

2. ข้อมูลที่เป็นความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาททางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน วิเคราะห์ ดังนี้

2.1 วิเคราะห์เป็นรายข้อ โดยหาค่ามัธยิมเลขคณิต(Arithmetic Mean) และหาค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน(Standard Deviation)

2.2 วิเคราะห์เป็นส่วนรวมของบทบาทแต่ละด้าน แยกเป็น 6 ด้าน ได้แก่ ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ด้านบริการสื่อการเรียนการสอน ด้านบริการห้องสมุด ด้านบริการแนะแนว ด้านการนิเทศการศึกษา และด้านการวัดผล-ประเมินผล การศึกษา โดยหาค่ามัธยิมเลขคณิต(Arithmetic Mean) และหาค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน(Standard Deviation)

2.3 วิเคราะห์เป็นส่วนรวมของบทบาททางวิชาการ โดยหาค่ามัธยิมเลขคณิต(Arithmetic Mean) และหาค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน(Standard Deviation)

3. ข้อมูลที่เป็นความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคที่มีผลกระทบต่อบทบาททางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน วิเคราะห์ดังนี้

3.1 ส่วนแรก วิเคราะห์เป็นรายข้อและเป็นส่วนรวม โดยหาค่ามัธยิมเลขคณิต(Arithmetic Mean) และหาค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน(Standard Deviation)

3.2 ส่วนหลัง รวบรวมข้อมูลที่ได้จากการเขียนแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติม
ในแบบสอบถามปลายเปิด

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ในข้อ 2.1, 2.2 และ 3.1 เสนอเป็น-
ตาราง แยกความคิดเห็นเป็น ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ความคิดเห็นของครู
และความคิดเห็นรวมของผู้บริหารโรงเรียนกับครู

4. สูตรที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 ค่าร้อยละ

ใช้สูตร

$$\text{ค่าร้อยละของรายการใดๆ} = \frac{\text{ความถี่ของรายการนั้น} \times 100}{\text{ความถี่ทั้งหมด}}$$

4.2 ค่ามัธยิมเลขคณิต(Arithmetic Mean)

ใช้สูตร

$$\bar{X} = \frac{\sum fx}{N} \quad (\text{ประกอบ กรรณสูตร 2525: 51})$$

\bar{X} คือ มัธยิมเลขคณิต

$\sum fx$ คือ ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

N คือ จำนวนคะแนนทั้งหมด

4.3 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน(Standard Deviation)

ใช้สูตร

$$S.D. = \sqrt{\frac{\sum fx^2}{N} - \left(\frac{\sum fx}{N}\right)^2} \quad (\text{ประกอบ กรรณสูตร 2525: 40})$$

S.D. คือ ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$\sum fx^2$ คือ ผลบวกของผลคูณระหว่างคะแนนกำลังสองกับความถี่ของคะแนนนั้นๆ

$\sum fx$ คือ ผลบวกของผลคูณระหว่างคะแนนกับความถี่ของคะแนนนั้นๆ

N คือ จำนวนคะแนนทั้งหมด